

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (10) บัญญัติความหมายของคำว่า “การสืบสวน” ว่าหมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานซึ่งพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชนและเพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งความผิด

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (11) บัญญัติความหมายของคำว่า “การสอบสวน” ว่าหมายถึง การรวบรวมพยานหลักฐานและการดำเนินการทั้งหลายอื่นตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้ทำไปเกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิด และเพื่อที่จะเอาตัวผู้ผิดมาฟ้องลงโทษ

อาชญากรรมที่กระทำโดยใช้อาวุธปืนในการประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกาย นับว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพยายามควบคุม ป้องกันและปราบปราม และการใช้อาวุธปืนซึ่งเป็นที่นิยมใช้กันเป็นจำนวนมาก และส่วนหนึ่งก็เป็นอาวุธปืนที่อยู่นอกกฎหมาย หรือเรียกว่าปืนเถื่อน ไม่ว่าจะ เป็นอาวุธปืนที่ผลิตขึ้นในประเทศไทยโดยผิดกฎหมาย ซึ่งมีแหล่งผลิตอยู่ในเกือบทุกภาคของประเทศ อาวุธปืนที่ผลิตจากต่างประเทศและลักลอบนำเข้ามาในประเทศ จึงต้องมีมาตรการป้องกันและปราบปราม เพื่อไม่ให้ผู้ใดมีไว้ครอบครองและใช้ในการกระทำความผิด ในการสืบสวนคดีเกี่ยวกับอาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน เช่น อาวุธปืน ลูกกระสุนปืน ปลอกกระสุนปืน หมอนกระสุนปืนลูกซอง ฯลฯ ซึ่งได้จากสถานที่เกิดเหตุ ผู้บาดเจ็บหรือศพ และการตรวจวิถีกระสุนปืน จำเป็นต้องมีการตรวจพิสูจน์เพื่อเป็นข้อมูลและในการตรวจพิสูจน์ต่อไป

ในการสืบสวนสอบสวนเพื่อนำไปใช้ในการหาตัวผู้กระทำความผิด และทราบถึงพฤติการณ์การกระทำของคนร้าย สำหรับอาวุธปืนนั้น สามารถนำมาตรวจพิสูจน์เพื่อทราบเครื่องเลขหมาย

ทะเบียนและเลขหมายประจำปืน ทำให้ทราบได้ว่าเจ้าของปืนเป็นใคร นอกจากนี้ยังอาจตรวจพิสูจน์หารอยลายนิ้วมือแฝงที่อาวุธปืนและซองกระสุนปืนได้ด้วย ส่วนปลอกกระสุนปืนและลูกกระสุนปืนสามารถนำมาตรวจพิสูจน์ได้ว่าเป็นชนิด ขนาดและยี่ห้อใด ใช้อย่างมาจากปืนชนิด ขนาดและยี่ห้อใดบ้าง อันเป็นลักษณะกลุ่มชั้น แต่หากต้องการยืนยันถึงคุณลักษณะเอกลักษณ์ ว่าเป็นการยิงมาจากลำกล้องปืนกระบอกใดกระบอกหนึ่งนั้น จะต้องเปรียบเทียบลูกกระสุนปืนที่ได้จากคดีไปตรวจกับลูกกระสุนปืนที่ทดสอบยิงจากลำกล้องปืนที่ต้องสงสัย โดยตรวจสอบด้วยกล้องจุลทรรศน์เปรียบเทียบ (Comparison Microscope) ซึ่งจะสามารถตรวจยืนยันได้ว่าลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืนนั้น ใช้อย่างมาจากอาวุธปืนที่ต้องสงสัยหรือไม่ ซึ่งเป็นหลักฐานที่สำคัญยิ่งในการที่จะโยงไปถึงตัวคนร้าย และเป็นการยืนยันความผิดของคนร้ายได้เป็นอย่างดี แต่หากยังไม่สามารถตรวจยึดปืนมาได้ ต้องตรวจสอบจากเครื่องตรวจเปรียบเทียบลูกและกระสุนปืนอัตโนมัติ [Integrated Bulletproof (Ballistic) Identification System: IBIS] เพื่อการสืบค้นจากฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้ และในส่วนของปลอกกระสุนปืนนั้นจะเปรียบเทียบจากจุดสำคัญต่างๆ ที่เด่นชัด ได้แก่ ตำแหน่งที่ร่องเกลียวและสันเกลียวที่ลูกกระสุนปืน ตำแหน่งรอยเข็มแทงชนวน ตำแหน่งงานท้ายปลอก รวมถึงตำแหน่งรอยเหล็กขอร้งปลอกกระสุนปืนและรอยเหล็กคัตปลอกกระสุนปืนด้วย การตรวจพิสูจน์เกี่ยวกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนนั้น นอกจากจะสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานประกอบกับพยานบุคคลในการพิสูจน์ความผิดของคนร้ายแล้ว ยังใช้ประกอบเพื่อคลี่คลายคดีอื่นๆ เช่น การฆ่าตัวตาย หรืออุบัติเหตุ อีกด้วย (Stuart and Nordby, 2009)

อาวุธปืนเข้ามามีบทบาทเกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ทั้งที่เป็นคดีอุกฉกรรจ์และคดีธรรมดาในอัตราที่สูงมาก ซึ่งพยานหลักฐานในแต่ละคดีมักกว้างขวางมากและการสืบสวนสอบสวนถึงตัวอาวุธปืนเองรวมถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่ได้เกิดก็อาจค่อนข้างแตกต่างกันไปด้วย แต่ห้องปฏิบัติการทางคดีของตำรวจย่อมมีศักยภาพและสมรรถนะที่จะช่วยเหลือต่อแง่มุมหลายด้านสำหรับการสืบสวนสอบสวนคดีที่มีปัญหาเกี่ยวข้องได้ไม่น้อย อย่างเช่น การตรวจทางจีพันวิธ และวิธีการที่พนักงานสอบสวนควรให้ความใส่ใจเป็นพิเศษในการตรวจสถานที่เกิดเหตุและการปฏิบัติต่อวัตถุพยานและร่องรอยหลักฐานที่ได้จากอาวุธปืนและสิ่งที่เกี่ยวข้อง (ไทพีศรีนิติ, 2540 : 19)

งานสำคัญด้านหนึ่งของงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจก็คือ การตรวจเปรียบเทียบและการตรวจพิสูจน์เกี่ยวกับอาวุธปืนและเครื่องกระสุน ซึ่งบางกรณีมีจุดมุ่งหมายเพื่อ “การเปรียบเทียบ” แต่บางกรณีก็มีจุดประสงค์ใน “การพิสูจน์” และบางกรณีก็ต้องการทั้ง 2 ประการรวมกัน ดังนั้น จึงขึ้นอยู่กับพนักงานสอบสวนเองว่า อยากให้ห้องปฏิบัติการตรวจอะไรและอย่างไรให้ตน และพร้อมกันในปีผู้ชำนาญการในห้องทดลองจะสามารถสนองตอบต่อปัญหาได้ ย่อมเป็นหน้าที่ของพนักงานสอบสวน

เองที่จะต้องนำเสนอสิ่งที่เป็นเงื่อนไขจำเป็นมาให้ด้วย เนื่องจากการตรวจเปรียบเทียบและการตรวจพิสูจน์มีเงื่อนไขพื้นฐานเบื้องต้นที่แตกต่างกัน (โทพีศรีนิวัตติ, 2540 : 70)

การตรวจเปรียบเทียบลูกกระสุนปืน และปลอกกระสุนปืนไม่ยุ่งยากเท่ากับการตรวจเปรียบเทียบลายนิ้วมือ เพราะไม่มีกฎเกณฑ์กำหนดจำนวนขั้นต่ำของการชี้ตำแหน่ง (ในทางปฏิบัติใช้ 3 ตำแหน่งขึ้นไป) โดยการพิจารณาจากการตรวจเปรียบเทียบตรงกันของรอยชุดครูดส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นตำหนิเฉพาะตัวจากขั้นตอนการผลิตของปืนแต่ละกระบอก อย่างไรก็ตามความเห็นสุดท้ายขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจ ประสบการณ์ และความรอบรู้ของผู้ตรวจพิสูจน์ ซึ่งให้ความเห็นขั้นสุดท้าย (Houck and Siegel, 2006)

แนวความคิดที่กองพิสูจน์หลักฐานเริ่มใช้เครื่องตรวจเปรียบเทียบลูกและปลอกกระสุนปืนโดยอัตโนมัติเป็นการใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ที่เรียกว่า Bullet Proof นั้น เนื่องจากเมื่อมีการใช้อาวุธปืนยิงกันในคดีต่างๆ หากพนักงานสอบสวนได้ลูกกระสุนปืนจากบาดแผล หรือศพผู้ตาย หรือจากสถานที่เกิดเหตุ และต้องการทราบว่ายิงมาจากปืนกระบอกใด พนักงานสอบสวนต้องนำปืนที่ต้องสงสัยกระบอกนั้นส่งมาด้วย จึงจะทำการตรวจเปรียบเทียบให้ทราบได้ หรือพนักงานสอบสวนต้องการทราบว่า เป็นลูกกระสุนปืนที่ใช้ยิงมาจากปืนกระบอกเดียวกันกับลูกกระสุนปืนของกลางในคดีอื่นๆ หรือไม่ ก็ต้องนำลูกกระสุนปืนของกลางในคดีอื่นๆ นั้นส่งตรวจเปรียบเทียบด้วย ซึ่งเป็นปัญหาอย่างยิ่งต่อพนักงานสอบสวนที่ไม่อาจหาปืนของกลางจากที่ต้องสงสัยได้ หรือไม่อาจหาลูกกระสุนปืนของกลางในคดีอื่นๆ ได้ ปัญหาเหล่านี้กองพิสูจน์หลักฐานจึงพยายามหาทางแก้ไขโดยจัดหาเครื่องตรวจเปรียบเทียบลูกและปลอกกระสุนปืนอัตโนมัติมาใช้

การตรวจพิสูจน์ด้วยกล้องจุลทรรศน์เปรียบเทียบ(Comparison Microscope) และการตรวจสอบจากเครื่องตรวจเปรียบเทียบลูกและปลอกกระสุนปืนอัตโนมัติ (IBIS) ซึ่งทั้งสองวิธีที่กล่าวมานี้ จำเป็นต้องใช้ความสามารถพิเศษของผู้เชี่ยวชาญในการใช้เครื่องมืออื่น ซึ่งประเทศไทยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวนน้อย เช่นในศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 5 มีผู้เชี่ยวชาญด้านอาวุธปืนและเครื่องกระสุนอยู่ 3 คน แต่จำนวนคดีที่ต้องใช้การตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนนั้นมีอยู่ในจำนวนมาก ซึ่งสถิติการตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนของศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 5 มีดังนี้

ตารางที่ 1.1 สถิติการตรวจอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลุ่มงานตรวจอาวุธปืนศูนย์พิสูจน์

หลักฐาน 5

ปี พ.ศ.	จำนวนเรื่อง
2553	2061
2554	1932
2555	1813
2556	1971

ที่มา: กลุ่มงานตรวจอาวุธปืนศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 5

นอกจากนี้เครื่องมือแต่ละชนิดล้วนมีราคาสูง จึงทำให้มีจำนวนเครื่องมืออย่างจำกัด ส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างล่าช้าและเนื่องด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจพิสูจน์มีราคาสูง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำเครื่องเก็บข้อมูลและตรวจพิสูจน์ ที่มีราคาถูก ทำได้ง่าย โดยใช้หลักการของการถ่ายภาพ ที่แสดงให้เห็นคำหับของลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืน มาเก็บเป็นฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์ แล้วใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจพิสูจน์ ซึ่งทำได้ง่ายโดยไม่ต้องอาศัยความชำนาญพิเศษ อีกทั้งยังเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายได้เป็นอย่างดี

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาถึงวิธีการสร้างเครื่องมือตรวจเปรียบเทียบคำหับของลูกกระสุนปืน และปลอกกระสุนปืน
- 1.2.2 เพื่อพัฒนาเทคนิคการเก็บและตรวจสอบรอยคำหับของลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืนที่ผ่านการยิงแล้ว โดยสร้างเครื่องมือราคาถูกที่มีประสิทธิภาพ

1.3 ขอบเขตงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาในขอบเขต ดังต่อไปนี้

- 1.3.1 ขอบเขตด้านเวลา การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2556 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2556
- 1.3.2 ขอบเขตด้านพื้นที่ การวิจัยครั้งนี้มีพื้นที่ในการศึกษา คือ ห้องปฏิบัติการทางคดีอาญา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, กลุ่มงานตรวจอาวุธปืน ศูนย์พิสูจน์หลักฐาน 5 และงานตรวจอาวุธปืน พิสูจน์หลักฐานจังหวัดเชียงใหม่

1.3.3 ขอบเขตด้านประชากร การวิจัยครั้งนี้กลุ่มประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ปลอกกระสุนปืน และ ลูกกระสุนปืนที่ผ่านการยิงแล้ว จากปืนขนาด .22 จำนวนสองกระบอก ได้แก่ ปืนพกแบบกึ่งอัตโนมัติยี่ห้อ Walther ขนาด .22 Long Rifle (LR) และ ปืนยาว Anschutz Super Match ขนาด .22 LR และจากปืนขนาด .45 จำนวนหนึ่งกระบอก ได้แก่ ปืนพกแบบกึ่งอัตโนมัติยี่ห้อ Colt's .45 ACP ยิงกระสุนกระบอกละ 10 นัด และยิงจากปืนพกแบบกึ่งอัตโนมัติยี่ห้อ CZ รุ่น P-01 ขนาด .38 Luger 2 กระบอก กระบอกละ 1 นัด

1.4 ข้อจำกัดในการวิจัย

1.4.1 การวิจัยนี้ใช้กระสุนปืนชนิดกระสุนเป็นนัดเท่านั้น

1.4.2 ในการเก็บตัวอย่างลูกกระสุนปืน และปลอกกระสุนปืน ไม่ได้ระบุเรียงลำดับว่านัดใดยิงก่อน-หลัง

1.4.3 ลูกกระสุนที่ใช้ในการวิจัยนี้ ใช้กระสุนปืนแบบที่มีลูกกระสุนปืนเป็นตะกั่ว (Lead Round Nose) เท่านั้น

1.4.4 กำลังขยายของกล้องจุลทรรศน์สามมิติที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้อยู่ระหว่าง 20-25 เท่า

1.5 สมมติฐานการวิจัย

การตรวจเปรียบเทียบรอยตำหนิลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืน โดยใช้วิธีการของการพัฒนาเทคนิคการเก็บและตรวจสอบรอยตำหนิกระสุนปืนที่ผ่านการยิงแล้วนั้น จะสามารถเปรียบเทียบและแสดงให้เห็นถึงการตรงกันของรอยดังกล่าวได้

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 สามารถสร้างเครื่องมืออย่างง่ายที่ใช้เก็บข้อมูลและนำไปเปรียบเทียบตำหนิของลูกกระสุนปืน และปลอกกระสุนปืนได้

1.6.2 ได้เครื่องมือราคาถูก ที่สามารถเก็บข้อมูลและนำไปตรวจเปรียบเทียบตำหนิของลูกกระสุนปืน และปลอกกระสุนปืนเบื้องต้นได้

1.6.3 เป็นแนวทางในการสร้างฐานข้อมูลของตำหนิที่ลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืน ซึ่งสามารถเก็บตำหนิอย่างละเอียด จากลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืน ไว้ในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ได้

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 การตรวจเปรียบเทียบ (Comparison) หมายถึง พยานหลักฐานนั้นจะต้องมีแหล่งที่มาที่ต่างกัน 2 แหล่ง ซึ่งแหล่งที่มาแรกคือจากสถานที่เกิดเหตุในคดี ถือเป็นของกลางซึ่งเรายังไม่ทราบแหล่งที่มาที่แน่นอน (Unknown Source) ส่วนอีกแหล่งที่มาหนึ่งก็คือ สิ่งที่เราทราบแหล่งที่มาที่แน่นอน (Known Source) ซึ่งได้มาจากมนุษย์ สัตว์ พืช หรือวัตถุ สิ่งของใดๆ ที่เป็นเจ้าของหรือเป็นตัวก่อให้เกิดผลผลิตอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา ซึ่งเราจะนำไปใช้เป็นตัวอย่างมาตรฐาน (Standard Sample) ในการตรวจเปรียบเทียบกับตัวอย่างของกลางที่ยังเป็นปัญหา (Questioned Sample) เพื่อลงความเห็นได้ว่า ตัวอย่างของกลางนั้นมีที่มาจากแหล่งเดียวกันกับตัวอย่างมาตรฐานหรือไม่ คำตอบของผู้ชำนาญการจากการตรวจเปรียบเทียบ อาจลงความเห็นยืนยันได้โดยมีข้อพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์และผลแสดงประกอบที่ศาลต้องรับฟัง อย่างเช่น การตรวจเปรียบเทียบลายนิ้วมือจากสถานที่เกิดเหตุกับภาพลายพิมพ์นิ้วมือของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หากมีตำหนิรูปพรรณตรงกันตามจำนวนที่กำหนด ก็ใช้เป็น การพิสูจน์ยืนยันได้ว่ารอยในสถานที่เกิดเหตุเป็นของบุคคลนั้น และเรื่องการตรวจเปรียบเทียบเกี่ยวกับปลอกกระสุนและลูกกระสุนก็เช่นเดียวกัน จะสามารถใช้หลักและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการตรวจเปรียบเทียบ และลงความเห็นยืนยันตามข้อพิสูจน์ได้ อย่างไรก็ตาม การตรวจเปรียบเทียบพยานหลักฐานบางอย่าง ผู้เชี่ยวชาญอาจลงความเห็นได้เป็น “น่าเชื่อว่า” เท่านั้น และสิ่งนี้ไม่อาจถือเป็นข้อพิสูจน์ที่ใช้หลักและวิธีการทางวิทยาศาสตร์กายภาพอธิบาย อย่างเช่น การตรวจเปรียบเทียบลายมือเขียนในบัตรสนเท่ห์ แม้จะมีหลักในการตรวจโดยอาศัยความเป็นเหตุเป็นผลและเป็นกลางตามหลักคิดทางวิทยาศาสตร์ แต่ได้ใช้วิธีการตรวจทางศิลปะจึงทำให้ผลพิสูจน์ยืนยันไม่ได้ นอกจากการลงความเห็นที่ “น่าเชื่อว่า” หรือ “คล้ายคลึงกับ” ของผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น การตรวจสอบในลักษณะนี้เอง จึงถือได้ว่าเป็น “การพิสูจน์เชิงปฏิเสธ” (Negative Proof) ขณะที่การตรวจสอบแบบแรก ที่ลงความเห็นยืนยันได้นั้น เป็น “การพิสูจน์เชิงรับ” (Positive Proof) นอกจากนี้ ยังมีเรื่องอื่นๆ อีกมากมาย ที่พนักงานสอบสวนควรต้องทราบว่าเป็นการตรวจสอบได้ในเชิงรับหรือในเชิงปฏิเสธ แต่สิ่งที่เราต้องรับทราบแน่นอนในที่นี้คือ การตรวจเปรียบเทียบเกี่ยวกับปลอกกระสุนและลูกกระสุนปืนที่ผ่านการยิงมาแล้ว เป็นการตรวจสอบและพิสูจน์ได้ในเชิงรับอย่างเต็มที่ และเป็นการแสดงความเป็นพยานหลักฐานที่แท้จริงของมันเอง (ไทพิศรินวัต, 2540 : 70-71)

1.7.2 การตรวจพิสูจน์ (Identification) หมายถึง การชี้ระบุถึงตัววัตถุพยานหรือร่องรอยหลักฐานอย่างหนึ่งอย่างใด โดยไม่จำเป็นว่าจะต้องมีตัวอย่างมาตรฐาน (Known Sample) ใดๆ ก็ได้ แต่ที่ผู้ชำนาญการจะใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ซึ่งผ่านการพิสูจน์จนเป็นทฤษฎีแล้วมาใช้อธิบายถึงว่า พยานหลักฐานที่ส่งมาให้ตรวจนั้น คืออะไร หรือเป็นอะไร แต่ที่ข้อพิสูจน์ที่จะยืนยันแน่นอนได้มากน้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับข้อจำกัดของคุณสมบัติของสิ่งนั้นๆ เองว่าจะมีความเป็นเอกลักษณ์ของตนเองเด็ดขาดเพียงใด อย่างเช่น เป็นคราบโลหิต (ใช่หรือไม่ใช่แน่นอน) สามารถบอกต่อไปได้ว่าเป็นของมนุษย์หรือสัตว์ (แน่นอนเช่นกัน) แต่มีข้อจำกัดอยู่ที่ตอบไม่ได้ว่าเป็นโลหิตของใครที่แน่นอน ถึงแม้การตรวจสอบด้วย DNA – Deoxyribonucleic Acid ก็ตาม ก็ยังจำเป็นต้องตอบโดยความเชื่อมั่นตามกฎของความน่าจะเป็น (Probability) นอกจากนี้ ยังมีพยานหลักฐานอีกอย่างหลายอย่างที่เรารู้ได้จากสถานที่เกิดเหตุ แต่ไม่อาจหาตัวอย่างมาตรฐานมาให้เปรียบเทียบได้ ห้องปฏิบัติการก็ยังตรวจพิสูจน์ได้เช่นกันภายใต้ข้อจำกัดจำเพาะของวัตถุพยานและร่องรอยหลักฐานแต่ละประเภทและชนิดนั้นๆเอง รวมทั้งเรื่องของเส้นผม เส้นขน เส้นใย และอื่นๆ อีกมาก และแน่นอนที่สุดว่า เรื่องการตรวจพิสูจน์เกี่ยวกับปัญหาจากอาวุธปืนเช่นเดียวกัน และประเด็นสำคัญที่พนักงานสอบสวนคงต้องการได้ความกระจ่างมากที่สุดข้อหนึ่งก็คือ ข้อพิสูจน์ว่า ปืนของกลางเพียงผ่านการยิงมาหรือไม่ หรือในลักษณะภายนอกที่ปรากฏในสถานที่เกิดเหตุเองก็เพียงพอที่จะทำให้ทราบถึง ขนาด ยี่ห้อ รุ่น ประเภทของปืนหรือกระสุนปืนได้ (ไทพีศรีนิวัต, 2540 : 71-72)

1.7.3 การเปรียบเทียบความตรงกันของรอยตำหนิของลูกกระสุนปืนและปลอกกระสุนปืน หมายถึง การเปรียบเทียบการตรงกันของรอยและการเข้ากันได้ของรอย ซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์กำหนดจำนวนขั้นต่ำของการชี้ตำแหน่ง โดยการพิจารณาจากการตรวจเปรียบเทียบตรงกันของรอยชุดครูดและรอยประทับส่วนใหญ่ และเป็นตำหนิเฉพาะตัวจากกลไกการผลิตของปืนแต่ละกระบอก ซึ่งเป็นคุณลักษณะเอกลักษณ์แท้จริง (Identical Characteristics)

1.7.4 เครื่องกระสุนปืน หมายถึง ความรวมตลอดถึงกระสุนโคด (เป็นนัด) กระสุนปราย (ลูกปราย) กระสุนแตก ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทู่นระเบิด และจรวด ทั้งชนิดที่มีหรือไม่มีกรดแก๊ส เชื้อเพลิง เชื้อโรด ไอพิช หมอกหรือควัน กระสุน ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทู่นระเบิด และจรวดที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน หรือเครื่องหรือสิ่งสำหรับอัด หรือทำ หรือใช้ประกอบเครื่องกระสุนปืน

1.7.5 ลูกกระสุนปืน หมายถึง ส่วนที่จะถูกขับออกไปพ้นปากลำกล้อง ทำด้วยตะกั่วและ ส่วนประกอบอื่นๆ

1.7.6 ปลอกกระสุนปืน หมายถึง ส่วนที่ทำด้วยโลหะจะไม่วิ่งออกได้จากลำกล้องปืน หากเป็น ปืนลูกโม้ (Revolver) ปลอกกระสุนปืนจะอยู่ใน โม้ปืน (Cylinder) หากเป็นปืน กึ่งอัตโนมัติ/ปืนพกสั้น (Pistol) และปืนอัตโนมัติ (Automatic) จะมีการสลัดปลอกออก ทางช่องคายปลอก